

partii naleraq

Nuuk 15.maj 2019

UPA 2019/175

Jens Napătōk, Partii Naleraq

**Maleruagassat atuuttut aqqutigalugit aalisarnerup aqtsivigineqarnerata
allangortinneratigut Upernaviup aqtsiveqarfiani qaleralittassiissutit tamakkerlugit
aalisarneqarsinnaanissaannik UKA 2019 sioqquillugu qulakkeerinneqqullugit
Naalakkersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut.**

(Inatsisartunut ilaasortaq Aqqaluaq B. Egede, Inuit Ataqatigiit)

Siullermeernera

Inatsisartunut ilaasortaq Aqqaluaq B. Egede, Inuit Ataqatigiit siunnersuuteqarputit saqqummiullugu, maleruagassat atuuttut aqqutigalugit aalisarnerup aqtsivigineqarnerata allangortinneqarneratigut Upernaviup aqtsiveqarfiani qaleralittassiissutit tamakkerlugit aalisarneqarsinnaanissaanik UKA 2019 sioqquillugu qulakkeerinneq-qullugit Naalakkersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut.

Avannaani tassalu Upernaviup aqtsiveqarfiani aningaasarsiornikkut inuussutissarsiuut pingaaruteqarluinnartutut inisisimasoq pillugu saqqummiussaqaravit.

Partii Naleqqaminngaanniit siunnersuuteqartoq Aqqaluaq B. Egede qujaffigerusuppatsigit siunnersuuteqarninnut, tassa Partii Naleqqammiit pingartilluinnakkatta ilaannik nunap inuisa aningaasarsiortfigilluagaanut, tassalu aalisarnermut tunngasumik inatsisartut aaliangiiffigisassaannik siunnersuuteqarputit.

Minnerunngitsumik uanga Upernavik pillugu annertuumik ilaasortanngorninniit assertuuteqartarpunga ilaatigut aamma uparuartorniarneqartartumik sooq Upernavik taamatut politikkikkut salliutitsigisarnerigiga allat apeqqusersorniarneqartarluni.

Miserratigissanngilara isorliunerusunut ilaalluni Upernavik ukiorparujuussuarni ineriartortinneeqarsimannginnera, tassalu politikkikkut sumiginnagaasimanera peqqutigalugu sukataartarpunga ilumoorsinnaanngimmat taama annertutigisumik pilliutaajuarnissaa akuersarneqarsinnaanngilluinnarmat. Aalisartoqarfissuuvoq aammalu Qaleraliinnaanngitsut Assagiarsuit, saarulliit, aammalu aasalernerani nipasaat suaalu atorluarneqanngitsut suli inerisaaffigalugit aningaasarsiortfissat annertuut sumiiffinnut aningaasarsiutaaginnaratik nunatsinnut aningaasarsiornikkut iluaqutaangaatsiarsinnaasut atorlorluarneqanngillat, taamaammat tamakku aamma pillugit qaqlerisoqartassasoq. Taamaaliortoqaraangat qularutigineqassanngilaq tungitsinniit annertuumik aamma tapersiisassagatta, tapersiisassaagut nalunnginnatsigit pissutsit ukiorpassuarni oqaatsit kusassakkat timalersorneqartarsimannginneri naammaleqimmat, suuartatoqartariaqarmat taamaaliorpugut, aamma Partii Naleqqamiit nalunngilluinnarparput sumiiffippassuarni allani taama periarfissaqarluarlutik aamma takuneqarlutik isigineqarlutik tussaaneqarlutik ineriartortitsinissaminnt peqataanissaminnt utaqqiinnartumik periarfissinneqarunik tunitsiveqarnikkut arlaatigulluunniit inerisaaffigineqalerunik.

Upernivik aalisarnikkut oqaluattuarisaanera sivikitsuararsuuvoq nunatta sineriaanut allanut naleqqiullugu, tassa 1900-kut naajartulernerani annertusiartulersimalluni naak 1980-ikkut naalernerani aallartissimagaluartoq.

Aalisartoqarpoq Upernivik eqeersimaartunik aasakkut unnuuarullutik aalisartarpuit sila taarsissaallaraangat aammalu ukiullaraangat kaperlakkaluartoq aalisarneq ingerlaannartarpoq naak pinngortitap killilersuinera apeqquataalluni ukiuunerani annikilleriangartsiaartaruatoq.

Qaleralinniarneq maleruagassat kisimik aallaavigalugit aaqqissuussisoqarneratigut pisassat tamakkerlugit pisarisalerneqarnissaanik isumaqartoqassappat ajoraluartumik oqartariaqarpoq tamanna pissutsinik piviusunik ilisimasaqanngilluinnarnermiippoq.

Soorunami eqaallisaasoqartoqartarsinnaavoq, soorlu angallatit piniutigineqartut saniatigu angallatit mikinerusut ikiortigalugit pisassanik aalisartoqarsinnaanera aaqqutissiuusut ilagisinnaavaat amerlanerusunikpisaqartoqarluni tulaassisooqartarsinnaanera, aamma angalatseqartut amerlanngimmata ataasiaakkaat tamanna periarfissassioqqullugu noqqaassutigisaraluarpaat, ajoraluartumilli tusaaneqarpiarataratik, taamaammat manna iluatillugu susassaqartut qanimat suleqatigilluinnarlugit tamatuma ilaatigut aaqqiiffiginiarnissaa kaammattuutiginaqaaq.

Aporfiit annersaasa ilagaat talittarfeqarnikkut aaqqissuussaanerit ajorluinnarnerat, taamaasilluni sukkanerusumik tigooraasinnaanerigaluaq ajoraluartumik ima ajortigaaq allaat sivisoorujussuarmik ilaat utaqqeeqqaartariaqartarpuit tunisiniarsaralutik, piffissaq aalisarnermut atorneqartussaagaluaq taamaasilluni annaaneqartarluni talittarfeqarnerup avatangiisai naammaginanngilluinnartumiimmata sumiiffini tamani. Taamaammat talittarfeqarnikkut aaqqissuusseqqinnissat pingaruteqarluinnartut ilagaat pitsaunerusumik eqaannerusumillu aaqqiisoqarnissaanut.

Qaqitsiveqarnikkut pissutsit aamma ajorluinnarput aaqqissuussifigineqarnissaat tulleriaarinikkut pisariaqarluinnartut ilagaat. Ilumoorsinnaanngilarmi kujavartertuartariaqartut Aasiannut arlaannulluunniit angallatit iluarsaanissaannut aamma tamanna annertoorujussuarmik piffissamik tigusisarpoq aalisarnermut piffissaq atugassaraluaq annaaneqartarluni.

Tunitsiveqarnikkut aaqqissuusseqqinnerit ukiuni amerlavallaarujujussuartuni aaqqiiffigineqartaratik ingerlarusaarsimaneri aamma qaleralittassat tamakkerneqartannginnerinut peqqutaaqataasut ilagilluinnarpaat.

Aalisartut eqeersimaanermikkut ilaanni kilometererpassuit atorlugit tunisiartortaartarpuit, ilaatigut imaq peqqarniissinnaasoq angalaarfigisarlugu useqangaatsiarlutik. Tassa taamaaliortarneranut peqqutaasut aporfiit aaqqissuussiiffigineqartarsimannnginneri peqqutaalluinnarput.

Fabrikkit mikivallaartut qerigasuartitsivii ima arritigisarput aasakkut aalisarluarleraangata aalisartut tuniserusukkaluartut tunisituaraangamik oqarfigineqartarpuit aatsaat ullut amerlasoorujussuit qaangiuppata tuniseqqissinnaasut fabrikkimi ingerlatsinermi malinnaasinnaannginneq peqqutigalugu.

partii naleraq

Nuuk 15.maj 2019

UPA 2019/175

Jens Napătōk, Partii Naleraq

Qerigasuartitsiviit ullutsinnut naleqqukkunnaarsimasut arriippallaarnerujussui peqqutaallutik ukiorpassuanngortuni taamatut inissimasoqarsimavoq, tamakku piaarnerpaamik aaqqiissuussiffigineqariaqarluinnartut ilamininnguaraat aalisartut sukkanerusumik pitsaanerusumik tunisisarnermikkut aaqqiissuussiffigineqarnissaanut.

Toqqorsiviit aamma pingaaruteqartorujussuupput ajorluinnartumik ullutsinnut naleqqutingilluinnartumik inissittarneranut, ukiorpassuanngortuni toqqorsiviit ulikkaajaartarneri peqqutaallutik qaammaterpassuit aalisarneq uninqgatinneqartarpoq.

Sumiiffiit ilaanni ingammik Nuussuaq aamma Upernivik kujalleq minnerunngitsumik Kangersuatsiaq tunitsiveqarnikkut aaqqiissuussiffigeqartanginnerat pitsaanerusumik taakkartukkat talittarfeqarnikkut allatigullu aporfitt saniatigut aamma pisassat tamakkerneqartanginneranut peqqutaaqataasorjussuit ilagaat.

Tunisassiorfiit taakkulu avatangiisai ullutsinnut naleqqussartuartariaqarput

Tamakku tamaasa aaqqinneqanngippata Aalisarnermut ataatsimiitaliaq qanorluunniit sulitigigaluarpat tamakku aaqqinneqanngippata inerisarneqanngippata susoqarnavianngilaq taamaammat tamakku piaartumik aaqqiissuussiffigineqartariaqarluinnarput taakkartukkagut aamma periarfissat iluatillugu taakkartortaratigit ilaatigut uparuarniarneqartarpugut sooq taakkartuinnaavingersunga Upernivik pillugu, taamaaliorpugut taakkartortarpagut takusinnaagatigu aaqqiiffingineqarunik annertuumik tunisasiornikkut iluaqutaasussaasut aammalu minnerunngitsumik aalisartunut iluaqutaangaatsiartussaasut nalunnginnatsigit taakkartortuarpagut, aaqqitassat amerlangaarmata ukiorpassuarni politikkikkut inerisaanermut sumiginagaasimangaarmata aali taakkartugassarpassuit ilaannaat, aamma sineriammi nunap inuisa najugaqarfíini allarpassuarni maannakkut killiffik ilungersunarlunilu ajoraluwartumik taaamaappoq.

Kangersuatsiarmiut ukiorpassuanngortuni peqataatinneqarusullutik anngussissajoorput aalisarnikkut iluaqutaasumik inissiinnaratik aamma tunitsiveqarsinnaanissaminnik noqqaallutik, taaku ajoraluwartumik ima maannakkut inissismalersimaapput allaat fabrikkerisimasaat qalerlalinnik tunitsivigeqquaananani inissismavoq ukioq 2025-ip tungaanut, ila ullutsinni pissutsit tamakku kukkussutaasimasut aaqqittariaqarluinnarlerput, Naalakkersuisut akuleruttariaqalerput aamma maannakkut Naalakkersuisuni ilaqlerpusi tamakkuningga ilisimaarinnittunik piaartumik aaqqisoqartariaqarluinnalerpoq. Siumut ilaasortaatitaasa aamma nunaqarfik taanna tikillattaavaat nunap inui tessani najugaqartut anguttarnikuusaat ilisimavaat, naammaleqaaq piffissanngorpoq taaku aaqqiviginissaat.

Upernavimmi fabrikkiliortoqalerpoq tamannalu qujanartumik pitsaanerusumik aammalu unammilleqatigiiffiulluartumik kinguneqassasoq neriuunaqaaq, taamaasilluni aalisartunut atugassarititaasut pitsanngoriarneranik kinguneqarsinnaasoq. Taamaammat maanna sanaartorfissagissaaneq tassalu nunaminertanik illuliorfissanik allanillu inerartoqqinnissamut aaqqiissutissat ukiorpassuanngortuni uninngaannarluni inerartoqqinnissamut aporfitt annertuut ilagilersimasaat Naalakkersuisut aaqqinniarnissaanut peqataaffiginerusariaqalerpaat kommuni

partii naleraq

Nuuk 15.maj 2019

UPA 2019/175

Jens Napătōk, Partii Naleraq

suleqatigalugu. Taamatumi ukiorpassuit ajornartorsiutaasimasoq kommunimut miloriutiinnavissinnaanngilaat peqataaffigisariaqarpaat aaqqiiffiginissaat

Qassusersortarneq aamma piaartumik nalilorsorluartariaqarluinnartut ilagaat, umiatsiaararsortut amerlanerungaarpus, taakkulu ningittagarsornerupput angallasersortut qassersornerusarput, taakkulu aamma ingammik ukiuunerani siku ukiuni kinngullerni akunnattarnerani tunisassiorfinnut tunioraanerpaajusarlutik, taamaammat umiatsiaararsortut ilanngullugit inooqataaffigisinnaasaannik.

Titarnerit avataani pisassiiffiusut Naalakkersuisut atorunnaarsinniarpaat, imaluunniit qanoq iliuuseqarluni aaqqiiffiginiarneqarpat? Titarnerit Naalakkersuisut atorunnaarseqqinniarpaat, taamaaliortoqarniarneranni suna anguniarneqarpa?

Sumiiffikkaartumik nungusaataanngitsumik akisussaassuseqartumik ingerlatsisoqarnera qanoq qulakkeerlugu aaqqiiffigineqarniarpa titarnerit atorunnaarsinneqassagaluarputa?

Umiarsualiisarnerit Upernaviup avannaani nunaqarfii ilaannut titarnerit innarliisarsimapput, tamannalu unammilleqatigiinnissamut innarliisararlutik. Soorlu titarnerit peqquaallutik umiarsualiisimanerigaluguit pifissamut aaliangersismasunut pisinnaasimanngillat, tamannalu unammilleqatigiinnermut periarfissaagaluanut innarleerujussuartarput nalilersueqatigiilluarluni tamakku piaartumik pitsaanerpaamik aalisartunut iluaqtissartaat aallaavigalugit aaqqissuullugillu iluarsiffiigisartariaqarluinnarput, qulaaniit kisermaassilluni aaqqiisarnerit qimallugit aaqqissuussisarnerit aalisartunut iluaqtaanerpaasussat atuutilertariaqarput.

Aalisarnermut ataatsimiititaliarsuaq utaqeqqaarneqarniarnera Partii Naleqqamiit isumaqarpugut kinguarsaaqqinnissamut atussallugu pissusissamisuunngilluinnartoq aamma Naalakkersuisusut kisimik taavalu Naalakkersuisunut tapertaasut kisimik ilaasortaatitaanerat demokratiiimik ingerlatsinitsinni isumaqarpugut innarliinerusoq aammalu takutitseqqiinnartoq qulaaniit kisimaassilluni aqtsinermik, tassami illuatungiliuttut partiit pingasuk taama nunatsinni pingaaruteqartigisumik suliap ingerlanerani peqataatinneqannginnerat akuersarneqarsinnaanngilluinnarpoq, taamatut kisermaassilluni ingerlatsineq Partii Naleqqamiit isumaqarpugut unitsilluinnartariaqartoq peqataarusuttut sunniuteqaqataarusuttut nunatta inui peqataatinneqartariaqarput mattussuunnagit.

Naalakkersuisut suliat ukiorpassuit utaqqisinneqarsimasaat sooq Aalisarnermut ataatsimiititaliarsup suliaannut utaqqisinneqaaqqissappat, aalisarnermut tunngassuteqartut sumiiffinni nunap inui minnerunngitsumik Aalisartut Upernaviuk eqqaaniittut uani oqaluuserisassami pineqartut sooq peqataatinnerullugit aaqqissuusisoqarnianngila.

Aalisarnermut ataatsimiititaliarsuaq utaqeqqissagutigu uani qinerisivimmi qanoq iliuuseqarnissaq aammaarluni pisarnertut angusinnaasat killeqartorujussooqittussaapput, tassa ukiorpassuarni

partii naleraq

Nuuk 15.maj 2019

UPA 2019/175

Jens Napătôk, Partii Naleraq

amerlavallaalersuni Upernavimmiut neriorsorneqaqattaarnerat naammaleqaaq, maannakkut siunnerfeqarluartumik aamma oqaatsit kusassakkat timitaqanngitsut amerlavallaarsimasut maannakkut amerlanerungaartunik timitalersorneqarneri amerlanerusariaqarluinnarput, ataatsimiititalianut misissueqqissaarnissanik allanillu toqqavilorsorlugit kinguarsaqqissanngitsut neriuutigilluinnarparput Partii Naleqqaminngaaniit – qanoq iliuuseqarnissaq piffissanngorsorinarpooq Aalisarnikkut siuarsaunerit pisariaqarluinnarput ukiut amerlavallaat suliat ingerlasimasut timitalersornissai avaqqunneqarsinnaanngilaq, taamaaliorneq aalisartunut iluaquataaginnaratik aamma nunatta aningaasarsiorneranut iluaquataanerussammata.

Siunnersuuteqartutut maleruagassat atuuttut aqqutigalugit aalisarnerup aqutsivigineqarnerata allortinneqarneritigut Upernaviup aqtsiveqarfiani qaleralittassiissut tamakkerlugin aalisarneqarsinnaanissaanik UKA 2019 sioqqullugu qulakkeeqqullugit Naalakkersuisut peqquneqarnissaanik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut taamatut oqaaseqarluta Partii Naleqqamiit kaammattuitigut ilanngullugit Aalisarnermut Piniarnermut Nunalerinermullu ataatsimiititaliami sukumiisumik aaqqiigasuarnissamik suliaqarnissaanik kaammattuiluta ingerlatseqqipparput

Qujanaq